

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

Vlada Crne Gore
Zavod za statistiku

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za period prvi kvartal 2015. – treći kvartal 2016. godine

Saopštenjem su predstavljeni finalni rezultati obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za 2015.godinu, kao i preliminarni rezultati za period I-III kvartal 2016. godine.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u III kvartalu 2016. godine iznosio je 1 241 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 1 181 miliona eura.

Realna stopa rasta bruto domaćeg proizvoda u III kvartalu 2016. godine iznosila je 2,4%¹.

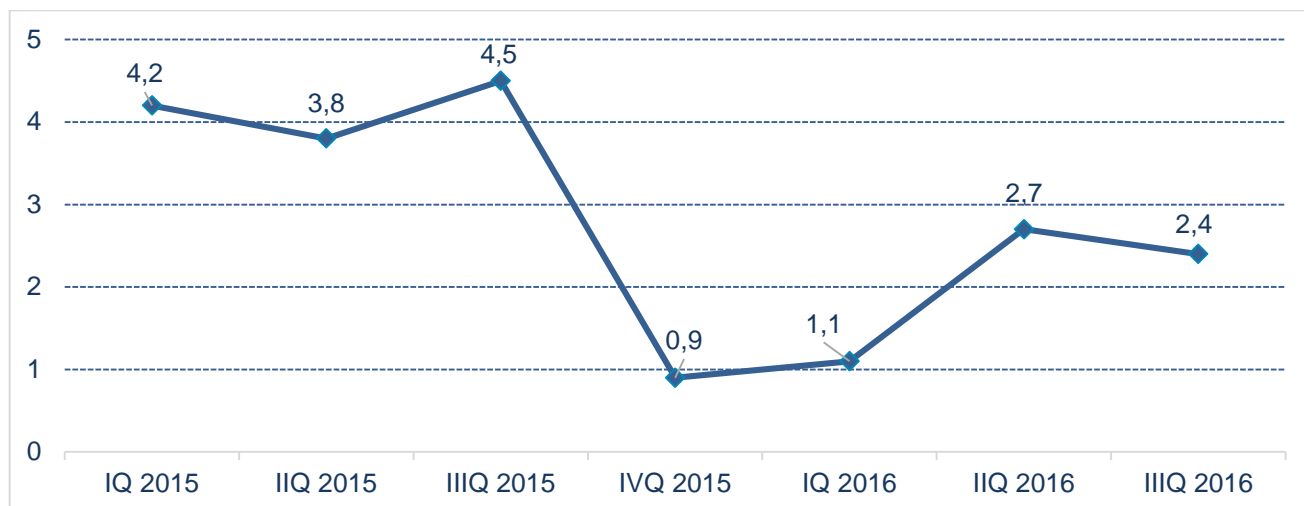
Tabela 1: Kvartalni bruto domaći proizvod

Kvartali	2015				2016 (p) ²		
	IQ	IIQ	IIIQ	IVQ	IQ	IIQ	IIIQ
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	686	855	1 181	903	706	880	1 241
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	692	831	1 176	876	693	878	1 209
Nominalna stopa rasta, %	3,4	6,9	4,9	3,9	2,9	2,9	5,1
Realna stopa rasta, %	4,2	3,8	4,5	0,9	1,1	2,7	2,4

¹ Stope realnog rasta su obračunate u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

² (p) - preliminarni podaci. Finalni podaci će biti raspoloživi nakon obračuna godišnjeg BDP-a za 2016.godinu.

Grafik 1: Pregled realnih stopa rasta za period IQ2015 - IIIQ2016, u %

Tabela 2: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u mil. EUR)						
		IQ2015	IIQ2015	IIIQ2015	IVQ2015	IQ2016(p)	IIQ2016(p)	IIIQ2016(p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	782	901	886	1 004	794	931	912
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	634	732	714	791	642	747	732
1.2	1.2 Potrošnja države	148	169	172	213	152	184	180
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	140	223	187	186	152	312	238
3	3 Promjene u zalihama	22	39	-119	47	76	25	-97
4= (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-258	-308	226	-334	-317	-388	188
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	162	283	840	254	150	314	869
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	420	591	615	588	467	702	681
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	686	855	1 181	903	706	880	1 241

Tabela 3: Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)						
		IQ2015	IIQ2015	IIIQ2015	IVQ2015	IQ2016(p)	IIQ2016(p)	IIIQ2016(p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	113,9	105,4	75,1	111,2	112,6	105,7	73,5
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	92,4	85,6	60,5	87,7	91,0	84,8	59,0
1.2	1.2 Potrošnja države	21,5	19,8	14,6	23,5	21,6	20,9	14,5
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	20,5	26,1	15,9	20,6	21,6	35,5	19,2
3	3 Promjene u zalihama	3,2	4,6	-10,1	5,3	10,7	2,9	-7,8
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-37,6	-36,0	19,1	-37,0	-44,9	-44,1	15,1
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	23,6	33,1	71,2	28,1	21,3	35,7	70,0
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	61,2	69,1	52,1	65,1	66,2	79,8	54,9
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

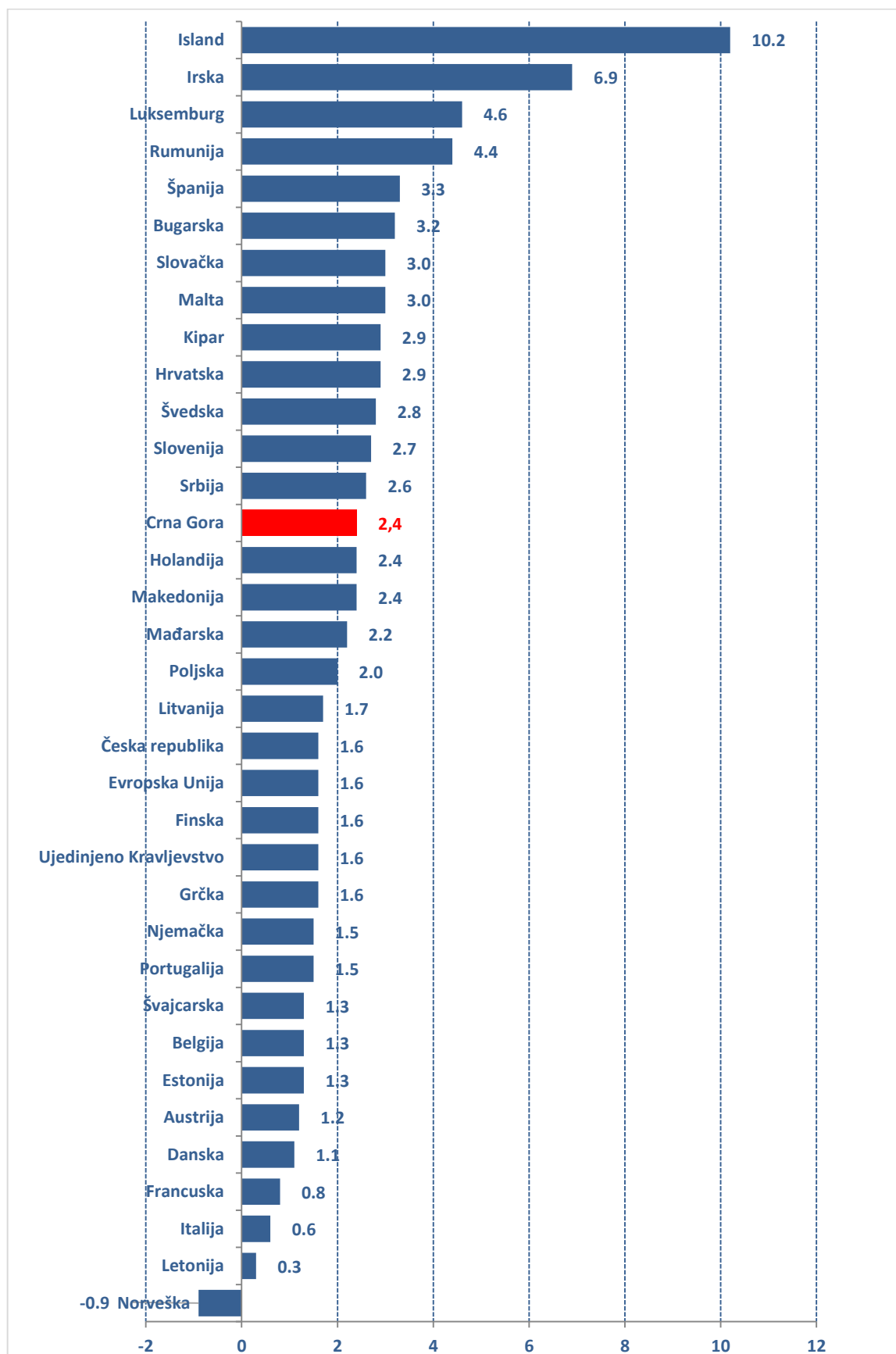
Tabela 4: Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u mil. EUR)						
		IQ2015	IIQ2015	IIIQ2015	IVQ2015	IQ2016(p)	IIQ2016(p)	IIIQ2016(p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	774	886	883	976	794	915	910
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	634	720	701	781	646	744	736
1.2	1.2 Potrošnja države	140	166	182	195	148	171	174
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	139	220	188	188	155	311	248
3	3 Promjene u zalihama	26	18	-55	29	69	39	-126
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-247	-294	159	-316	-326	-386	177
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	160	280	772	256	155	328	875
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	407	573	613	572	481	715	698
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	692	831	1 176	876	693	878	1 209

Tabela 5: Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)						
		IQ2015	IIQ2015	IIIQ2015	IVQ2015	IQ2016(p)	IIQ2016(p)	IIIQ2016(p)
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	111,9	106,6	75,1	111,4	114,5	104,5	75,3
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	91,7	86,7	59,6	89,1	93,2	84,7	60,9
1.2	1.2 Potrošnja države	20,2	19,9	15,5	22,3	21,3	19,4	14,4
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	20,1	26,5	16,0	21,5	22,4	35,5	20,5
3	3 Promjene u zalihama	3,7	2,2	-4,7	3,3	10,0	4,4	-10,4
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-35,7	-35,3	13,6	-36,1	-47,0	-44,0	14,6
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	23,1	33,7	65,7	29,2	22,4	37,4	72,4
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	58,8	69,0	52,1	65,3	69,4	81,4	57,7
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Grafik 2: Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IIIQ2016, u %

<http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=teina011&plugin=1>

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Zavod za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2014-2018 (Sl. list CG br. 13/14) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Zavod za statistiku Crne Gore za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Zavoda za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Broj saopštenja: **236**

Podgorica, 30. decembar 2016. godine

Tiraž: 30 primjeraka

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, tel/fax (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa
tel/fax +(382) 20 223-435
Web: www.monstat.org
email: contact@monstat.org

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor
--